

desembre 2008

berdalet

LA TOSCA

"la Caixa"

Índex

Editorial	3
Pluviomètrica	4
Vida municipal	5
El Moianès fa cent anys segons «El Pla de Bages» Desembre de 1908	8
L'Esplai	9
L'Estany, hivern 1926-1927	10
Les tres cases	11
Recordant l'Alice	12
Caminades pel Moianès	13
La nina del prestatge (conte infantil)	16
La indústria del gel al Moianès	18
Biblioteca de Moià	21
Publicacions	22
Pàgines de l'Institut	24
Notícies de l'Estany	27
El meu carrer	27
Pensaments caçats al vol	28
El temps passa però no esborra	28
Noticiari	29

ARA VE NADAL

S'ha buidat l'alforja, ara ve Nadal.
Del món una crisi es torna sageta,
fins ara comptàvem dring material:
en va parla encara la veu del profeta.

Què ens dirà l'estrella? Algú riu i riu...
No sabem nadales? Hi ha crits de mentida,
i entre les paraules del qui diu i diu
un camí se'ns obre que porta a la vida.

Les guerres esbotzen la pau a bocins,
les ganivetades trenquen els destins.
Ve la nit més santa, una llum més nova.

Vindran àngels negres a dins del portal?
Llescarem pa tendre amb amor i sal
i a recer de casa posarem la Cova.

DIPÒSIT LEGAL B-4501-1983

MOIÀ

DESEMBRE 2008

Any 62 Núm. 689

Redacció: Joies, 11, tel 93 820 81 36

Impressió: Winihard Gràfics, Moià

Fotografies: A. Clotet, S. Renom,
J. Soler, Arxiu Alsina i particulars

LA TOSCA es membre de l'Associació
Catalana de la Premsa Comarcal

LA TOSCA a INTERNET:

<http://www.latosca.org>
latosca@latosca.org

Amb aquest suggerent sonet de la poetessa moianesa Josefina Pons i Puigcorbé, a qui agraïm la gentil col·laboració, LA TOSCA desitja als seus subscriptors, lectors, anunciants i amics unes joioses festes nadalenques i un venturós any nou.

ESTACIÓ PLUVIOMÈTRICA DE L'ESCOLA PIA DE MOIÀ

LATITUD 41°48'53" N - LONGITUD 2°5'44" E - ALTITUD 741 m

Octubre del 2008

DÈCADA	TEMPERATURES			ESTAT DEL CEL			VENT	PLUJA	
	MÀX.	MIN.	MIT.	Serens	Coberts	Núvols	Dominant	PARCIAL	TOTAL
De l'1 al 10	23	2	12'9	5	2	3	W	0'1	
De l'11 al 20	23	9,5	16'2	-	4	6	SW	12'6	
Del 21 al 31	22'5	-2'5	10'3	3	5	3	W	80'4	93'1

Segons les dades del servei meteorològic, des de l'any 1916 no hi ha constància de neu en cap mes d'octubre. Enguany, el dia 29, se n'hi va posar una capa de 5 cm. Pel que fa a les temperatures mínimes, la de la nit del 25 al 26 que fou de -2'5, només ha estat superior els anys 70 i 74 amb -3.

Carles Illa i Casanova té establerts els següents serveis d'informació meteorològica per internet:

MeteoMoià: <<http://www.elmoianes.net/meteoMoià.htm>>

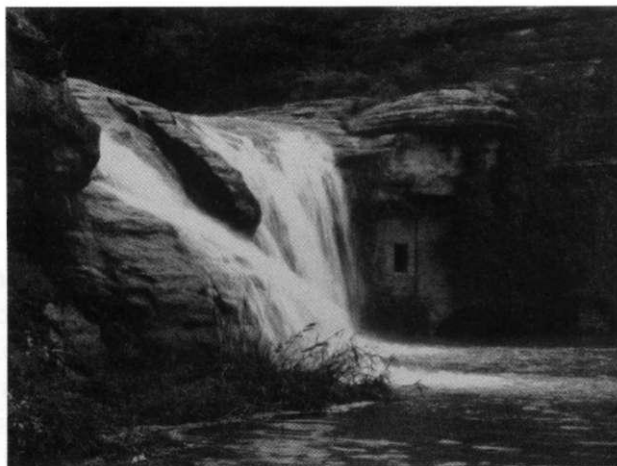
Visió del temps en directe: <http://www.elmoianes.net/meteoMoià_WebCam.htm>

Fotografia actualitzada sobre el temps: <http://www.elmoianes.net/meteoMoià_WebCam_Foto.htm>

La nevada
del 29 d'octubre
(foto L. Hurtado)

El Molí d'en Brotons després
de les pluges (4 de novembre)
(foto C. Illa)

VIDA MUNICIPAL

Ple del dia 30-10-2008

En el ple municipal extraordinari del dia 30 d'octubre del 2008 es van prendre, entre altres, els següents acords:

—Aprovar el reconeixement dels crèdits corresponents a despeses i obligacions pendents dels exercicis 2004-2007 per un import global de 3.490.884,82 euros.

—Aprovar el Pla de Sanejament Financer de l'Ajuntament de Moià d'acord amb el document elaborat pel Servei d'Assistència a la Gestió Econòmica Local de la Diputació i també d'acord amb l'informe de la Intervenció Accidental de l'Ajuntament.

—Aprovar la sol·licitud a la Direcció General de Política Financera per a autoritzar operacions de préstec per import de 4.770.000 i de 3.400.000 euros:

—Aprovar la concertació de les operacions de préstec abans esmentades.

—Aprovar la renegociació de préstecs vigents i detallats en el Pla de Sanejament, per un import global de 5.725.852 euros.

—Aprovar provisionalment, per a l'exercici 2009 i següents, la modificació de les Ordenances Fiscals i Reguladores municipals.

Notícies municipals en la premsa

Per tal de completar l'anterior informació, copiem del diari manresà «Regió 7» el resum d'algunes notícies referents a la vida municipal moianesa:

—16-10-2008: «Moià traspasa a l'empresa municipal Moià Futur S.A. la titularitat del pàrquing del CAP».

—22-10-2008: «El ple de Moià aprova una ordenança de civisme».

—29-10-2008: «La creació d'espais culturals és la demanda principal dels moianesos, segons una enquesta. Negociació oberta pel Casal».

—1-11-2008: «Els impagats del govern de Moià sumen 3,5 milions i es remunten fins al 2004», notícia de primera pàgina, ampliada així a l'interior: «Moià aprova un pla de sanejament econòmic davant un dèficit reconegut de 7,1 milions. Afloren 3,5 milions en despeses sense assignació. L'oposició reclama un govern d'unitat per a poder sanejar les arques municipals».

—15-11-2008: «CDC de Moià organitza un acte d'homenatge a l'alcalde Montràs».

—17-11-2008: «L'alcalde de Moià, Josep Montràs, va rebre ahir un homenatge en reconeixement de mèrits pels seus vint-i-cinc anys com a alcalde de

Jordi Pujol, entre Joan Soler i Josep Montràs, durant Tacte d'homenatge a aquest darrer amb motiu dels seus vint-i-cinc anys d'alcaldia (16 de novembre)

Moià. A Tacte hi van assistir l'ex-president de la Generalitat Jordi Pujol, el primer alcalde democràtic de Moià, Sebastià Ubasart, altres personalitats de la comarca i més d'un centenar de veïns i simpatitzants. A les dotze del migdia a l'ajuntament es va fer una reunió a porta tancada. A la una, un acte públic a l'auditori de Sant Josep, on parlaren Joan Soler, president del comitè local de CDC, després, llargament, Jordi Pujol i finalment Josep Montràs. Posteriorment es va fer un dinar en un restaurant moianès».

Més informació municipal

L'Ajuntament de Moià i el Consell Local d'Esports van difondre un tríptic sobre els valors en l'esport.

El dissabte dia 15 de novembre, amb motiu de la Setmana dels Drets dels Infants, es va constituir el Consell d'Infants de Moià, amb un acte a l'auditori a les dotze del migdia, seguit d'un espectacle de màgia, al parc municipal, a càrrec del Mag Manu.

Nota del grup municipal MAP-ERC: És l'hora de la unitat dels moianesos

A hores d'ara, potser no caldria repetir els detalls de la notícia que gairebé tots els moianesos ja sabeu, publicada a «Regió 7» el dia 1 de novembre, en el nostre darrer Butlletí i també a la nostra pàgina web (www.map-moia.org <<http://www.map-moia.org>>).

Només breument per situar-vos repetirem una pinzellada dels aspectes més greus de la situació del nostre ajuntament. En els darrers cinc anys (2003-2007) s'ha anat acumulant un dèficit de 2 milions d'euros anuals i al final, a més, hem tingut la desagradable sorpresa de veure com sortia a la llum un deute contractat de manera irregular de 3,5 milions d'euros (uns 580 milions de pessetes) corresponent a factures guardades al

calaix dels anys 2004, 2005, 2006 i 2007.

El deute acumulat entre proveïdors i bancs que a finals de l'any 2002 ja era d'uns 3 milions d'euros (uns 500 milions de pessetes) ara superarà els 16 milions (més de 2.600 milions de pessetes). Els moianesos haurem d'anar-lo eixugant durant una bona colla d'anys, amb una retallada dels serveis municipals, sense possibilitat de fer inversions i suportant uns augments extraordinaris d'impostos, com la contribució urbana (IBI) per a l'any 2009, que pujarà una mitjana del 82%.

Pel que fa a l'IBI, les previsions inicials de l'equip de govern, que, amb els càlculs corresponents, us explicàvem en LA TOSCA d'octubre-novembre, d'apujar el coeficient des del 0,80% fins al 0,85% (entre un 13,3% i un 54,3%) han quedat totalment desfasades davant l'increment definitiu que es va proposar i aprovar (amb els vots en contra del MAP) el passat dia 30 d'octubre. El coeficient aplicable l'any 2009 se situarà en l'1,10% (el màxim permès per la llei). No tornem a reproduir els càlculs, però si agafeu la taula que figurava en LA TOSCA citada i canvieu el 0,85 per l'1,10%, podreu calcular el vostre cas particular. Els increments del 2009, d'acord amb els exemples d'aquella taula, estaran compresos entre el 46,6% i el 99%, amb una mitjana d'augment, tal com ja hem dit abans, del 82%.

Ha arribat l'hora d'afrontar la difícil situació creada al llarg dels anys i que ha portat a la bancarrota les finances municipals.

Aquesta etapa difícil i dura, que ara s'haurà de gestionar en un entorn econòmic general desfavorable, és un repte que requereix posar-nos d'acord amb uns objectius realistes i compartits que permetin, amb l'esforç de tots, mirar endavant i poder anar superant els obstacles que per a la administració del dia a dia suposarà la manca de recursos econòmics i la necessitat d'anar eixugant el fort endeutament contret.

Per sobre de les legítimes diferències que tots podem tenir sobre els afers municipals, és necessària la unitat i el suport del poble per a encarar aquest difícil repte.

Amb ànim constructiu, us exposem els aspectes principals que entenem que haurien de configurar l'actuació de l'ajuntament de Moià per a afrontar l'excepcionalitat econòmica a la qual s'ha vist abocat:

—Formació d'un govern d'unitat amb l'objectiu prioritari de gestionar el sanejament de les finances municipals. Atesos els resultats de les darreres eleccions i el nombre de regidors, l'equip de govern hauria d'estar encapçalat per un regidor o regidora de CiU, però entenem que ni l'alcalde, per la seva responsabilitat en la gestió econòmica dels darrers vint-i-cinc anys, ni el regidor d'Hisenda, corresponent en els darrers cinc anys de la situació creada, estan legitimats ni capacitats per a fer front a la nova etapa d'austeritat, rigor i sanejament.

—Posar en pràctica de manera immediata i provisional el Pla de Sanejament elaborat per la Diputació.

—Estudiar i determinar quins són els serveis prioritaris que cal assegurar en aquesta etapa d'austeritat i elaborar un pla d'actuació per a dur a terme de manera efectiva les inevitables rebaixes de despeses.

—Encarregar una auditoria externa de comptes que inclogui també Moià-Futur, amb l'objectiu de poder saber la situació financera real i, si cal, modificar el Pla de Sanejament.

—Eliminar totes les despeses sumptuàries, repartir les àrees de responsabilitat entre tots els regidors i ajustar a la baixa les dedicacions i retribucions del govern d'unitat, en funció de l'excepcionalitat de les finances municipals. Rescindir el contracte del director de Serveis, atès que amb el seu cost es podrien cobrir diversos sous de personal educatiu i de serveis socials.

—Recolzar les iniciatives de les entitats del poble, la seva creativitat i el paper fonamental del voluntariat.

—Donar prioritat als serveis bàsics del poble, amb especial sensibilitat per les problemàtiques socials i educatives.

—Informar puntualment els moianesos sobre la situació de les finances municipals i la seva evolució. Estimular la participació ciutadana per reforçar i millorar les actuacions municipals.

Des del nostre compromís amb el poble i amb el treball de tots els moianesos i moianeses per a començar a remuntar la situació, us desitgem unes bones festes nadalenques i que en el 2009 puguem iniciar el camí del redreçament econòmic de les finances municipals.

Odontologia conservadora i estètica
Endodòncia i pròtesis
Odontopediatria
Ortodòncia
Cirurgia
Implants

Visites diàries de
dilluns a dissabte

CLÍNICA DENTAL ANFRUNS
Dr. Lluís M. Anfruns i Serra / Metge - Estomatòleg
Av. de la Vila, 3-5 - 08180 Moià - Tel. 93 820 81 28

EL MOIANÈS FA CENT ANYS

SEGONS «EL PLA DE BAGES»

DESEMBRE DE 1908

1 de desembre de 1908

Moya

Reformes Socials. - Diumenje darrer a les trèrs de la tarde y bax la presidència del primer Tinent d'Alcalde senyor Oller (1) varen reunir-se pera procedir a la elecció de vocals obrers de la Junta local de Reformes Socials (2), els representants de la societat mutual obrera *Montepio de San Joan Baptista*, constituint-se en gremis de texidors, pagesos, jornalers y carreters.

Del cúmul de vots en sortiren elegits En Sebastià Roqueta Abadal, Vocal propietari y Francisco Cubèrta, Vocal suplent (3). Proclamada aquesta candidatura per la Presidència s'axeca la sessió.

Hi ha que apuntar, que es el primer cas de vòt corporatiu obrer a n'aquèsta vila, promogut pel President de la societat mutual susdita, Rnt. Roquèta (4). La Alemanya ensenya y un Bisbe còm el nostre digne de la Alemanya docent fa prossèlits. El catolicisme d'are, es de Acció Social Popular. Planyem a n'els que pessiguen a un Sacerdot, perquè mentres sos camarades resen a la Iglésia, ell se confon entre 'ls texidors, etz., en el colègi electoral de Reformes Socials.

—Ha sigut molt sentida la mort de la jovenèta senyora dònya Agna Secanell de Dalfau Wotobury, ocorreguda el dia 16 de novembre a les dèu del vespre per son caràcter carinyós y virtuts caritatives de que estava adornada. A son desconolat espòs dòn Carles Ma. Dalfau y Menacho, íntim amic nostre y demés molt respectable família, especialment

sa senyora mare dònya Elvira, enviem l'expressió més sincera de nostre condol. (A. C. S.)

—La ben anomenada família moyanèsa de dòn Tomàs Vidal té la satisfacció de contar un nòu angelet entre les seves nenes, sa alegria conjugal. La enhorabona (5).

31 de desembre de 1908

Moya

L'èczit del nostre estimat compatrici, el tenor senyor Vinas, obtingut aquesta temporada al Teatro Liceo de Barcelona, es un motiu de gòtj per tots nosaltres els moyanèsos amics seus.

—El notari dòn Magí Fontanals, se'n va d'aquèsta vija, aont difícilment s'esborraràn les simpaties que hi té guanyades (6).

—El vicari d'aquèsta iglésia arxiprestal, Mossèn Valentí Serra y Montanyà, ha ascendit a Ecònomo de Sau, en son lloc ha destinat la superioritat al fins are vicari de Navarcles, doctor Mossèn Fortià Solà (7).

Ab tal motiu felicitem a Mossèn Serra y donem la benvinguda al doctor Solà.

—El dia de Nadal s'estrenà el nòu reliquiari de Sant Joan Baptista, pel qual confeccionà y brodà una hermosa cortina de canyamàs, que servirà per tapar la sagrada relíquia del Precursor, la senyoreta Avelina Niqui.

Tant el reliquiari còm la cortina son dos objectes notables.

—La brigada municipal trevalla de valent a la plassa que donarà entrada a

la «Quinta Mercedes» del senyor Vinas, la qual ve línia recta al carrer del Hospital (8).

**Transcripció i notes:
Jaume CLARA I ARISA**

(1) El tinent d'alcalde era Sebastià Oller i Roca (n. 1851?), comerciant que vivia al carrer de les Joies, núm. 7.

(2) Les Junes de Reformes Socials havien estat instituïdes l'any 1900 per fomentar, a través de l'administració, les relacions entre la patronal i els obrers.

(3) Sebastià Roqueta i Abadal (n. 1871?), periodista, vivia al carrer de Sant Josep, núm. 23; Francesc Cuberta i Torras (n. 1869?), teixidor, vivia al Carreró, núm. 3.

(4) Mn. Salvador Roqueta i Vilella (18767-1925). El secretari era Pere Estebanell i Ordeix (teixidor, n.

1869?). L'any següent, 1909, el Monte-pío de St. Joan Baptista tindria un litigi per suposada malversació de fons amb l'ex-tresorer de l'entitat, Joan Picahol i Anglada.

(5) Josepa Vidal i Gaya que, a la mort del seu pare, regentaria, juntament amb la seva germana Maria la botiga de Cal Senyor Magí, fins al seu tancament l'any 1974.

(6) Amb la seva marxa desapareixia la notaria de Moià.

(7) Mn. Fortià Solà i Moreta (1876-1948) durant la seva estada a Moià, fins al setembre de 1911, col·laboraria en el «Butlletí de la Lliga Defensa de l'Arbre Fruiter». Autor de moltes monografies de caràcter històric, en dedicarà dues a Moià: *El temple parroquial de Moya i sa titolar i patrona Santa Maria de Misericòrdia* (1918) i *Sant Sebastià i el seu temple de Moià* (1934).

(8) Mn. Evarist Morató escrigué en el seu dietari: «A últims de desembre quedà convertit en plaça pública un tros de terreny de debant del hospital.»

veureu aquí les activitats de l'Associació de Gent Gran de Moià (l'Esplai), que extraïem del butlletí núm. 145 (octubre 2008):

Dijous dia 2 d'octubre a les cinc de la tarda, conferència sobre «El magnetisme», acabada amb un pica-pica.

Diumenge dia 5 del mateix mes, a les sis de la tarda, ball amb Raimon Rusell i sorteig d'una toia.

Dijous dia 9, a les cinc de la tarda, cine-fòrum, amb la pel·lícula Oriente es oriente.

Diumenge dia 12 a les sis de la tarda, ball animat per Damià i patrocinat per l'agència de viatges Tursal.

Diumenge dia 19, a la mateixa hora, representació de «El gran xou sallentí 2008» i sorteig d'una toia.

Dimarts dia 21, excursió a la Garrotxa, amb passejada en carro per la Fageda d'en Jordà, dinar a Coll de Condreu i, de retorn, visita a Rupit.

Dijous dia 23 a les cinc de la tarda, assemblea extraordinària per a la renovació parcial de la junta directiva. Al final, degustació de coca i moscatell.

Diumenge dia 26 a les sis de la tarda, ball amb Raimon Rusell i sorteig d'una toia.

L'ESTANY, HIVERN 1926-1927

Fa uns quants mesos, tot realitzant un treball d'hemeroteca, vaig trobar, dins «La Vanguardia» del dia 6 de gener de 1927, una gasetilla sobre Santa Maria de l'Estany que donava compte de determinats fets i circumstàncies.

L'altar major del monestir, d'estil barroc i amb les cinc grans imatges de sant Agustí, sant Ambròs, sant Tomàs d'Aquino, sant Roc i sant Sebastià, havia estat netejat i restaurat. La iniciativa correspongué al senyor rector, Mn. Antoni Picas. La tasca fou executada pels argenters vigatans Lluçia Costa i Joan Saderra. S'hi diu que l'altar quedà com nou.

Amb aquest motiu es van fer una comunió general, un ofici cantat pel cor de les Filles de Maria i una processó, havent-hi predicat Mn. Jaume Vilardell, vicari i mestre del poble.

Seguidament es feia constar que la tradicional fira de la Puríssima resultà molt concorreguda i que, al llarg dels dies 11-19 de desembre, s'havia fet el novenari de les ànimes, amb gran assistència de fidels, havent-hi predicat Mn. Vicenç Musach, vicari de Sant Pere de Torelló.

Encara es fa esment d'una solemne missa en sufragi de l'ànima de Francesc Traserras, pare de l'ecònom de Vidrà.

La gasetilla continua amb diverses referències a alguns patricis locals (o vinculats a la població), com Josep Güell, Pere Alberch i Joan Gorina; fent-se ressò, així mateix, de l'èxit en la premsa barce-

lonina dels treballs sobre el monestir que hi publicava Joan Codina i Puigsaülens, cosa que es traduïa en un notori augment de visitants i excursionistes.

Finalment, es fa esment que les festes nadalenques es passaren amb un fred molt intens i amb copioses nevades.

Tota aquesta temàtica podria donar lloc a moltes reflexions, perquè, en definitiva, la gasetilla, dins la seva aparent senzillesa, hi dóna peu. Ens parla de fets que ja formen part de la història local o comarcal.

Queda clar que les generacions immediatament anteriors a les nostres eren més religioses. I això val, al meu entendre, per a totes les contrades catalanes. Resulta obvi que no tothom en participava; altrament fóra molt difícil d'explicar la sagnant persecució religiosa de l'any 1936, però penso que sí que podem afirmar que el poble era força més creient i practicant que no pas avui.

Això significa que hi havia una munió d'homes i dones que tenien una filosofia de la vida i unes normes morals clares, que educaven els fills en el concepte de transcendència i en un amor filial a l'Església, cosa que els convertia, majoritàriament, en persones serioses i honestes, amb una visió de futur esperançada.

Avui, malauradament, no és el mateix. No es podria redactar una nota com la que ha donat peu al present comentari.

 GAS-OILS ROVIRA, S.L. CALEFACCIONS - INDÚSTRIES AGRÍCOLA	MOIÀ Avda. Zona Industrial, s/n Tel. 830.12.25
	AVINYÓ Antoni Pont, s/n Tel. 838.72.78
	CALDERS Crta. de Manresa Km 18,4
	

No negarem que el nostre món ha conegut grans progressos. La tècnica, la bioquímica, l'ensenyament a l'abast de tothom, el desenvolupament de la seguretat social, l'augment del nivell de vida, són, entre altres, realitats que ens fan la vida molt més confortable.

Però un poble no solament necessita realitats materials, sinó també vivències espirituals. Un poble té, com l'ésser humà, un cos i una ànima, i ambdós han de ser-hi presents, ja que llur separació duu a la mort. Avui tenim la percepció que l'hedonisme, la permissivitat, el relativisme i

l'egoisme desenfrenat empenyen la nostra societat cap a un abisme perillós. Els qui som conscients d'aquest perill hem de maldar, per mitjans legítims i democràtics, perquè l'ànima de Catalunya torni a vivificar-ne plenament el cos. Està molt bé que ens preocupem per superar la crisi econòmica que avui ens afligeix, però al mateix temps ens hem de preocupar per combatre la gran crisi espiritual que, ara com ara, no ens permet de contemplar amb esperança el demà que espera als nostres fills i als nostres néts.

Ramon Maria RODON I GUINJOAN

LES TRES CASES

Al costat del que puc anomenar ara «casa meva» hi ha tres cases molt grans. Sense ser bessones, tenen moltes coses en comú. Des de la finestra del passadís les miro cada dia i, encara que només les veig de perfil, m'agrada mirar-ne les terrasses i els jardins, i sobretot la torre d'una d'elles, des de la qual es deuen veure unes magnífiques sortides de sol. Són les cases del tenor Viriàs.

La més propera la conec molt bé. Fa molts anys, jo era molt amiga dels fills del doctor Rius i en tinc un bon record. La casa era plena de joventut, de rialles, de converses. Em fa tristesa veure-la tancada, encara que, de totes tres, és la més ben conservada.

Un dia de primavera em va sorprendre el remenament de paletes, pintors i jardiners. La terrassa es va omplir de testos florits, la pols de les persianes va desaparèixer. Llavors vaig voler veure les cases de més a prop i vaig baixar al carrer.

«Passatge de Richard Wagner», lleigeixo en la ceràmica de la primera façana. I en la del costat, dibuixades en boniques rajoles de color blau, desafiant e) temps, les paraules «*Tanhàuser* - Lohengrin - Tristan e Isolda - Parsifal».

Llavors vaig adonar-me que d'aquesta segona casa només en queda la carcassa. Era buida per dins, encara que es veia curiosament reforçada. Data de construcció: 1891.

Una monumental reixa de ferro forjat em va privar de veure de prop la tercera casa, la del jardí gran.

El conjunt d'aquestes tres cases, que no puc veure enterament, fa volar la meva imaginació en aquesta hora tan bonica de cap al tard. M'agradaria saber tantes coses! Qui me les podria explicar?

El ventet que feia estona bufava es va convertir en un vent considerable que feia vibrar les persianes tancades i es ficava per les estances buides de la casa sense portes ni finestres. Em va semblar sentir la dolça melodia de Tristany i Isolda. Sí, era l'èxtasi d'Isolda en el moment de reunir-se amb el seu estimat en la mort. El vent té coses molt estranyes.

Vaig continuar imaginant l'esdevenidor. Molta gent passejava pels jardins que envoltaven els museus del Tenor Vihas, de la Victòria dels Àngels, de la Fura dels Baus. El conjunt era esplèndid. Durant molta estona vaig fer els possibles *per no despertar-me*.

M. Teresa CALVET

RECORDANT L'ALICE

ola, Alice. Fa temps que no t'he visitat... dos, tres, cinc anys, ja que els mesos, quan arribem a certa edat, passen tan de pressa que perds el compte. Vam conèixer-nos d'adolescents i, encara que la nostra relació és més epistolar que física, ens entenem molt bé. Quan passava pel teu poble al sud de França, sempre et feia una visita i ens sentíem compenetrades. Admirava la teva vila neta, plena de flors d'aquesta França tan ampla i tan bonica que em tenia el cor robat. Els ciutadans eren civilitzats i complien les normes imposades.

Com tu saps, formo part d'aquesta pell de brau que va descriure Salvador Espriu, d'aquesta llenca que penja a l'extrem sud-oest d'Europa, i el meu poble és un puntet minúscul en el mapa de la Unió Europea, com ho és també el teu.

He pensat en el teu poble en copsar com tot s'ha degradat en el meu. He freqüentat el parc municipal, on uns cartells prohibeixen algunes coses, però poca gent en fa cas. Teòricament, els gossos no hi poden entrar, però la gent els hi passeja sense cap mirament. Un va fer les necessitats davant el banc on ens assèiem amb una amiga i, quan vam dir a la propietària que almenys recollís els excrements, ens va mirar amb insolència i va contestar-nos que no tenia ni bossa de plàstic ni pala, i continuà el seu camí sense fer cas que allí hi corrien criatures que podien embrutar-se.

Teòricament tampoc no s'hi pot circular amb bicicleta, però alguns s'hi passen sense immutar-se. Als caminets surten arrels dels arbres centenaris que fan ensopegar, amb perill de caure, però no sé si el qui n'ha de tenir cura les ignora o no les veu. Com és que no hi ha un vigilant, en un parc tan bonic? Perquè, Alice, aquest bosc-jardí s'està degradant i entre tots en som culpables. Ja no vull parlar

de l'aigua de l'estanyol, ni dels peixos, ni dels parterres, perquè mirar-los t'omple de tristesa.

També la gàbia on hi havia hagut alguns animals i més tard una gossera és un punt gris, trist, abandonat, com el camí i el bosquet que duen a la part inferior del parc, ple de caminets que trenquen l'harmonia del desnivell amb la clariana de l'herba que es nega a tornar a créixer.

Semblantment, la plaça del Pare Sagrera es troba, principalment quan plou, intransitable per als qui van a l'Esplai. A més, els cotxes no respecten l'entrada i a vegades se't fa difícil d'arribar a la porta. Un oncle meu de noranta-tres anys em demana que parli des d'aquesta tribuna del mal estat de les voreres de la part antiga del poble, principalment del carrer de Sant Josep. A la seva edat, ni als més joves, no són permesos els equilibris que ha de fer amb els peus.

Alice, ja sé que les comparances són odioses, però m'ha vingut amb el teu record el teu poble net, cuidat, ple de flors i amb uns habitants que, com que l'estimen, el respecten. Si molta gent és incivilitzada, l'autoritat hi ha de posar mà. Si se sancionen els vehicles mal estacionats, per què no es castiga l'incivisme?

Sé, Alice, que t'estranyarà que t'expliqui coses que per a tu són bajanades, quan en les nostres missives parlem normalment de literatura, de música, de política, d'art; però, encara que em dolgui en l'ànima, he de fer-te participar de les meves inquietuds referents al meu poble. Potser si no hagués conegut el teu, mai no m'hauria dolgut tant el que he copsat en el meu aquest estiu.

Penso que tot això té remei i que alguna mà ho arreglarà.

Alice, fins a sempre.

Agustina CANTÓ

CAMINADES PEL MOIANÈS

Continuant el cicle de caminades curtes per diferents llocs del Moianès, que organitza Rivendel, el dia 12 d'octubre es va fer la trenta-quatre caminada. A les vuit del matí vam sortir des de la plaça de Catalunya o dels ànecs la colla de caminaires per anar fins a Oló i trobar-nos amb els qui allà s'esperaven. En aquesta ocasió el recorregut de la caminada el varen fer i marcar els membres del grup excursionista d'Oló; nosaltres ens hi vam ajuntar i així vam poder col·laborar en els actes que es feien amb motiu de la fira Moianès Turisme i Lleure i també en l'acapte que l'entitat Moianès Solidari feia i que consistia en un carnet que, pel mòdic preu d'un euro en totes i cadascuna de les caminades que s'han fet aquest estiu pels pobles del Moianès, s'ha anat segellant i així qui ha volgut ha pogut partici-

par en l'obra d'aquesta entitat. La trobada fou a la plaça Sant Antoni Maria Claret.

A dos quarts de nou tocats vam sortir els caminaires, un total de 120, en direcció al carrer Major, per trencar tot seguit a la dreta i passar per sobre el torrent Xic i seguir-lo un tros en direcció al carrer del Raval. Abans, però, vam passar per sobre el torrent Gros. Després de deixar les cases del raval vam girar a l'esquerra en direcció a ponent, pel camí del cementiri. Abans d'arribar-hi vam agafar un corriol, a la dreta, que tot baixant ens va fer passar el torrent d'Altimires. Pels seus voltants ja vam poder veure alguna barraca de vinya de les moltes que hi ha per aquells verals, disposats com estàvem a tresscar pels camins i dreceres olonenques. Fins i tot algú va poder tastar raïm de la vinya del Nanjo, ja que hi

La barraca de Moretones

vam passar pel costat tot anant de baixada cap a la riera d'Oló.

Una vegada a baix vam travessar la riera per pujar pel camí de les Marrades i girar cap a l'esquerra per un camí de desemboscar molt planer que ens va fer anar per la baga de Moretones i la dels Plans. Tot seguit anàrem baixant fins a un camp, antiga vinya, on ens esperaven amb un bon tros de pa amb xocolata i beure un traguinyol de vi, com es feia en temps antics per tal de fer passar un xic la gana. Com que la majoria també dúiem una mica d'esmorzar, ho vam aprofitar per a fer una paradeta i acabat ens varen explicar la llegenda del «Negre del Ciuró», que, pel que es veu, no era pas negre de pell sinó d'ànima.

Vam seguir camí, ara baixant declaradament altra vegada cap a la riera d'Oló, passant pel costat de la barraca de Moretones, una construcció molt diferent de les que estem acostumats a veure. Aquesta barraca està integrada totalment en el terreny i el que en podríem dir la teulada és un camp, la forma és rectan-

gular i la construcció del sostre és en forma de volta de llibre o, més ben dit, imitant-la; es veu sòlida i ben conservada, realment molt maca.

Tot seguit vam travessar la riera d'Oló i anàrem de tornada en direcció a llevant pel costat de la riera fins a trobar la font del Roc, en la qual alguns ens vam parar per beure de la seva aigua fresca i bona com poques n'hi ha. Tot seguit vam pujar cap al poble vell per un corriol que s'enfila força dret fins dalt de tot. Un cop a dalt poguérem visitar l'església vella i el seu conjunt de retaules, i també tinguérem un guia que ens explicà el com i el perquè de tot plegat.

Acabada la visita vam anar baixant pel carrer de la Costa per tornar a la plaça de Sant Antoni Maria Claret, lloc des d'on havíem sortit. I com que era d'hora, qui va voler va poder visitar la fira Moianès Turisme i Lleure i gaudir de les activitats que s'hi feien.

Finida l'excursió, esperem la propera i ja veurem per on ens portarà.

Sebastià PADRISA

ARQUITECTURA FERRER S.L.

Josep Ma. Ferrer i Serra
Arquitecte

Plaça St. Sebastià, 6, 1r - 7a, 08180 MOIÀ
Tel. 93 820 80 21 Fax: 93 820 76 03
e-mail: arquitectura-ferrer@coac.net

Equilibrem el territori

Fem que els ajuntaments que tenen menys, tinguin més. Fem que hi hagi nous equipaments on més es necessiten. Fem possible que tots i cadascun dels 311 municipis de la província, al marge dels recursos de cada ajuntament, puguin oferir serveis de qualitat. Per a tu. Per a tots.

www.diba.cat

LA NINA DEL PRESTATGE

(CONTE INFANTIL)

Estava cansada d'estar-se sempre en aquell mateix racó i sense que ningú jugués amb ella i ni tan sols se la miessin. Sols veia aquella paret del davant de color de gos com fuig, que no se sap ben bé de quin color és.

Vestia un faldó de color beix de pana fina. Tenia dos ulls rodons, boteruts i negres com el carbó i una boca riallera i vermella, cosida a punt de cama. Els cabells, de llana gruixuda color marró-granatós, els portava agafats en dues cues al capdamunt del cap. Per sota del faldó duia un vestit de màniga llarga de quadres amb tons marrons. Uns enagos llargs, amb unes discretes puntes al capdavant. Les sabates de roba, de color verdós oliva, eren cosides al peu. Era una nina de drap de les maques de debò i grossa, de la mida d'un nadó.

Realment, tenia ganes de sortir d'allà! Tant i tant ho desitjava, que un dia es va fer pas entre tots els ninots del seu voltant i va saltar del prestatge fins a terra, on es va posar a caminar, com si ho hagués fet tota la vida! Volia córrer i recórrer tots els racons i raconets de la casa.

No va tenir temps de fer quatre passes, que va notar al seu darrere algú que la perseguia molt silenciosament; gairebé li va fer l'efecte que s'ho acabava d'imaginar. Es va girar a poc a poc i es va trobar fit a fit amb els bigotis del gat de la casa, el Marrameu. Amb aquest no hi comptava!

Va començar a córrer, per veure si el podia esquivar, i es va ficar a la primera porta que va trobar. Era el bany. Es va enfilar a la banyera i es va agafar a les cortines, mirant d'aguantar l'equilibri, però va relliscar cap a dins, sense poder ni pensar-s'ho. Li va venir de poc que no

es clava un bon cop al cap. Va quedar estesa al fons de la banyera amb el vestit per barret i veient la casa del revés.

D'allà dins no en podia pas sortir, perquè les parets eren molt llises i no tenia on agafar-se. Anava provant coses, però res de res. Va fer un salt per agafar-se a l'aixeta, amb tan mala fortuna que se li va obrir i va quedar un xic molla.

Va tornar a provar-ho, perquè havia d'aconseguir sortir d'allà. Aquesta vegada es va agafar a l'aixeta sense que se li obrís i així va poder saltar sobre la tapa de vàter, que estava al costat.

El gat l'anava observant i s'aguantava les ganes de saltar-li a sobre i jugar amb ella, tal com feia amb les nines de drap; però dubtava, perquè aquella nina li semblava que era la del prestatge, però no n'estava segur, ja que no havia vist mai una nina de drap que caminés i es comportés com una nena de debò; estava del tot desconcertat! Es va fregar els ulls perquè es pensava que li estaven fent una mala passada, i quan els va tornar a obrir, la nina havia desaparegut!

Aquesta va aprofitar l'ocasió per a fugir de la vista del gat i va continuar l'esgotadora cursa. Es va ficar a l'habitació de les joguines, on va veure un bagul ple a vessar de joguines i, sense plantejar-s'ho dues vegades, va saltar per poder agafar-se al capdamunt de la caixa. Va calcular malament, ja que va quedar amb el cap entremig de les joguines i les cames enlaire, igual que un nap plantat a l'hort.

Va començar a cridar com una ximpleta i a bellugar-se pertot arreu provant de sortir d'allà... sense pensar que això encara podria cridar més l'atenció del gat. Li va costar estona i feina, quan finalment va poder asseure's damunt d'aquells trastos, rebregada i despenjada com

mai no havia anat. Apa!, i ara què? Com li hauria agradat poder jugar amb tot aquell munt d'entreteniments! Però no podia fer-ho, ja que el Marrameu l'encalçava.

Des del passadís el gat espiava tots els seus moviments. La nina va anar-se'n cap a l'escala, es va cargolar com una pilota i s'hi va llançar rodolant avall. Va baixar en un tres i no res. Va quedar bocaterrosa al replà de baix. En aixecar el cap va veure el gat allà al capdamunt a punt per a continuar empaitant-la. Va posar-se dret i va mirar on podia amagar-se.

Hi havia un cistell amb troques de llana, i ella que sí, s'hi va llançar tota decidida. S'hi va fer un niu, on quedava mig camuflada i en silenci, esperant quina seria la reacció del seu perseguidor. No sentia res. Començava a penedir-se de la seva gosadia d'haver sortit del prestatge. Però ara ja estava fet i no sabia com sortir-se d'aquell embolic.

El gat va tirar el cistell per terra i anava traient el cabdells fins que va enganxar la

nina i la va fer rodolar com una baldufa; la va ben esgarrapar. Com va poder, la nina va anar cap al sofà i el gat al darrere, esgarrapant i tirant per terra tot el que trobava.

En aquell precís moment va arribar en Cesc, el nen de la casa. Tenia deu anys. Quan va veure tot aquell daltabaix va renyar el Marrameu i va intentar arreglar aquell desordre. En veure la nina tirada per allà terra, encara es va enfadar més amb el gat, ja que era la preferida de la seva germana i l'havia deixada feta un nyap.

La nina, quan va notar que el nen l'agafava, es va sentir salvada i es va dir a si mateixa que mai més no tornaria a fer una cosa com aquella. Quan va passar per davant del gat, sota del braç d'en Cesc, li va fer una bona llengota i unes quantes babarotes.

El gat va haver de reprimir les ganes d'esgarrapar-la! I posar cara de penedit.

Dolors MAS PARÉ

Escorxador Comarcal del Moianès

Zona Industrial
Avda. del Prat, s/n
08180 MOIÀ

Tel. / Fax 93 820 80 84
Mòbil 608 44 21 87
Partic. 93 830 09 20

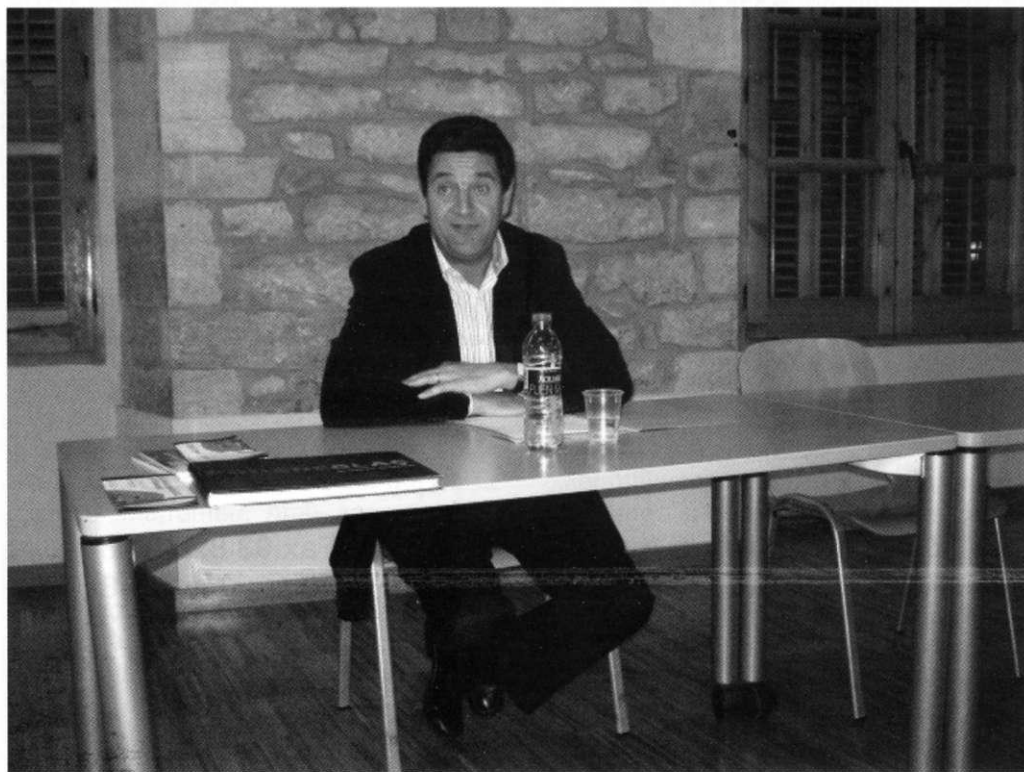
LA INDÚSTRIA DEL GEL AL MOIANÈS

La indústria del gel fou una activitat econòmica de gran importància en el Moianès de l'època moderna, complementària de la manufactura tèxtil i de l'agricultura. A grans trets, aquesta activitat consistia a aprofitar el fred de l'hivern —en uns segles en què les temperatures foren uns graus més baixes que en l'actualitat— per a embassar aigua i, una vegada glaçada, tallar blocs de glaç, emmagatzemar-los en uns dipòsits fets a propòsit (els pous de glaç o poues) i, des d'allí, subministrar-los als seus consumidors, sobretot gent acomodada i hospitals de la ciutat de Barcelona.

Sobre aquest tema es bastí el cicle d'activitats de tardor que cada any organitza l'Associació Cultural Modilianum. Foren tres conferències que tingueren lloc a Can Carner els divendres 3, 17 i 24 d'octubre, una sortida el diumenge 19, i una gimcana que es perllongà durant tot el mes.

La primera intervenció anà a carrer de Jaume Dantí, de la Universitat de Barcelona, que aportà algunes dades inèdites sobre la indústria del glaç moianesa i, en especial, sobre les relacions comercials que s'establiren amb Barcelona. El gran nombre de gent i animals involucrats en el transport del glaç, així

El conferenciant J. Dantí

C. Cantarell guiant la visita a la poua de la Vinyota

com la presència entre els inversors en aquest negoci de gent d'oficis ben diversos (des dels mateixos pagesos, on es construïen les poues fins a paraïfes, traginers i hisendats), demostra que el gel fou una activitat que generà molts beneficis. El cas més paradigmàtic és el de famílies com els Guàrdia de Castellterçol, que s'establiren a la capital catalana, on, fins i tot, arribaren a controlar el monopoli de la distribució d'aquest producte.

Cinta Cantareu, del Museu de Granollers, féu per la seva part un repàs exhaustiu de les restes materials que ens han perviscut d'aquesta indústria. Entre la quarantena o més d'elements —en la seva major part poues, però també restes d'alguna bassa— destaquen el gran nombre que es localitzen a Castellterçol —amb exemples tan destacats com les de la Ginebreda, cal Revitllat o la Vinyota—, Castellcir i Sant Quirze Safaja, o la destacable poua de planta quadrada

de la Franquesa, a Moià. A Calders també s'hi ha localitzat un pou de glaç i a Collsuspina hi ha restes que, segons la conferenciant, podrien correspondre a pous de neu, una altra modalitat constructiva en què, aprofitant els accidents del terreny, s'emmagatzemava la neu caiguda a l'hivern per a comercialitzar-la de la mateixa manera que el glaç. Cinta Cantareu també guià la visita a les poues de la Vinyota, la Ginebreda (amb l'ermita de Sant Gaietà) i la Franquesa.

En la darrera intervenció, Jaume Perarnau, del Museu Nacional de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya i membre de l'Associació Cultural Modilium, presentà un suggerent repàs de la indústria moianesa i catalana del glaç en relació amb el que passava a la resta d'Europa i del món. Destacà la pervivència de la fabricació tradicional i natural del gel fins al darrer terç del segle XIX, quan progressivament va ser substituït per les

El conferenciant J. Perarnau

fàbriques de gel artificial, malgrat que els coneixements tècnics ja ho haurien fet possible molt abans.

Amb la mateixa temàtica i gràcies a la col·laboració amb l'Agrupament de Boti-

guers i Comerciants de Moià, la Biblioteca de Moià i la Casa Rafel Casanova —a més de l'Ajuntament de Moià, que ha donat suport al conjunt de l'activitat— tingué lloc una gimcana destinada a tot tipus de públic. A partir d'un qüestionari amb setanta-una preguntes sobre la indústria del gel, relacionades amb setanta-una il·lustracions que es trobaven en els aparadors de les botigues, s'havia de completar un recorregut pensat per a entretenir grans i xics alhora que es donava a conèixer una part important del nostre passat com a poble.

Els guanyadors de la gimcana han estat els següents:

—Categoria A. Individual fins a 14 anys. 1r premi per a Marc Valldeoriola Antonell; 2n premi per a Núria-Li Orriols Ferrer; 3r premi per a Maria Vilajuana Plans.

—Categoria B. Individual a partir de 15 anys. 1r premi per a Sebastià Padrisa Villa;

—Categoria C. Grup familiar. 1r premi per a Josep Clara i família; 2n premi per a Sergi Tantinyà i família; 3r premi per a Lourdes Farrés i família.

Visita a una de les poues de la Franquesa

BIBLIOTECA DE MOIA

Dinsels actes de la castanyada organitzats a Moià, el vespre del divendres dia 31 d'octubre vam tenir a la biblioteca una «Nit de difunts»: una narració d'històries de cementiri i de por, bàsicament contes de tradició mexicana, a càrrec de Martha Escudero, en castellà.

Durant tot el mes de novembre hem tingut l'exposició «Termalisme a prop de Barcelona: una experiència relaxant», amb l'objectiu de donar a conèixer el turisme termal de la província de Barcelona. L'exposició, cedida per Turisme Total, de la Diputació, és formada per quinze plafons, en els quals es presenta la tradició mil·lenària del termalisme i es

promouen els balnearis de la demarcació provincial. La mostra inclou un joc interactiu mitjançant una sèrie de preguntes-respostes sobre temes curiosos relacionats amb els usos de l'aigua termal i el sorteig d'una estada en un balneari, sorteig en el qual han pogut participar tots els visitants.

Per als més xics hem tingut una sessió de titelles, «Històries de lletres», a càrrec de l'Estenedor, el divendres dia 7 de novembre, i una sessió de narració de contes a càrrec de Mònica Torra, «Contes d'animals i animalades», el divendres dia 14 del mateix mes (vegeu fotografia adjunta).

PUBLICACIONS

En aquesta secció donem compte de publicacions relacionades amb Moià o el Moianès o bé d'informació publicada sobre la nostra vila i rodalia i la seva gent. Distingim tres apartats: llibres, revistes i diaris.

Llibres

En l'apartat de llibres, aquesta vegada hem vist *Camins d'hivern*, un opuscle de 38 pp. que conté els poemes de Josep Fàbrega i Selva guardonats amb el XXIII Premi de Poesia «Mn. Narcís Seguer», any 2007, de l'Associació Cultural Vallgorguina. L'opuscle ha estat editat per Rourich (Santa Cugat del Vallès 2008) i reflecteix sensacions de l'autor quan feia de mestre a l'escola pública de Moià bo i residint a Calders.

Josep Fàbrega i Selva

Camins d'Hivern

ER

Revistes

En l'apartat de revistes (editades a Moià), hem vist:

—el número 119 (III trimestre 2008) de «Palestra», portaveu de l'esport moianès, amb 16 pp. d'informació esportiva;

—el número 51 (octubre 2008) de «Guaiteu!», full informatiu mensual de Els Avets, en format digital;

—el número 22 (setembre-octubre 2008) de «Moià +», butlletí de l'Ajuntament de Moià, amb 12 pp. de temàtica municipal;

—el número 5 (novembre 2008) de «Les Notícies del Museu», butlletí informatiu del Museu de Moià, les Coves del Toll i l'Arxiu Històric de Moià, amb 4 pp. de notícies i comentaris;

—el número 32 (novembre 2008) de «El Butlletí» del grup municipal MAP-ERC, amb 6 pp. de temàtica municipal.

Diaris

Passant als diaris, hem trobat les següents notícies (que donem per ordre cronològic i, si no diem res, es tracta del diari manresà «Regió 7») d'interès per a Moià i rodalia i la seva gent:

—14-10-2008: «Gas Natural fa arribar la xarxa a Moià i comença a servir els primers clients. La companyia preveu assolir més de 500 clients durant els dos primers anys d'activitat a la població».

—15-10-2008: la «meteoimatge» és un llagardaix en un pati d'una casa de Collsuspina, fotografia tramesa a la redacció per Montse Serra.

—16-10-2008: «Moià obre diumenge una nova temporada de cros escolars».

—18-10-2008: «Ajornat el concert del músic barceloní Josep Thió a Castellterçol».

—21-10-2008: «Sense abelles no tindríem ni la meitat de fruita», breu entre-

vista a Vicenç Solà, apicultor de Moià, dins la secció «Gent de casa».

-23-10-2008: «Més de 350 joves atletes van participar diumenge en el Cros Escolar de Moià, primera prova del calendari del Consell Esportiu del Bages».

-24-10-2008: «Un boletaire es perd a l'Estany més de cinc hores». «Castellterçol privatitzarà la gestió de la residència d'avis».

-26-10-2008: la «meteoimatge» són unes oliveres plantades recentment a Moià, foto enviada a la redacció per Núria Mas Corts.

-30-10-2008: «La neu de tardor baixa fins al Moianès», notícia de primera pàgina, ampliada a l'interior.

-31-10-2008: «Ciclisme: El Club CIM de Moià celebrarà aquest diumenge les seves noccs de plata». La «meteoimatge» és una fotografia de Moià amb una lleugera nevada, imatge tramesa a la redacció per Carles Illa Casanova.

-4-11-2008: «Castellterçol incrementa el 4,5% els tributs municipals».

-5-11-2008: la «meteoimatge» és una heura verolada a l'entrada d'un garatge de Moià, foto enviada a la redacció per Agustina Martínez Paixau. »

-6-11-2008: «Qualitat de valors», carta signada per Ramon Pons (Moià) dins la secció «L'opinió del lector».

-7-11-2008 («El País»): «TV3 pone entretenimiento a su informativo de medianoche. Garcia-Melero lidera "Hora Q", mas ligero que "La nit al dia". Quim Vila (cantautor moianès) cerrará el pro-

grama con una canción que recogerá las cuestiones que han centrado la noche».

-10-11-2008: «Un ferit lleu en un accident de moto a Moià».

-11-11-2008: la «meteoimatge» és un paisatge de l'alta Cerdanya, fotografia tramesa a la redacció per Joan Capdevila.

-12-11-2008: «L'Estany millora la cobertura d'internet de banda ampla».

-13-11-2008: «El parc geològic del Bages es redefineix per rebre més ajuts», notícia il·lustrada amb una fotografia de les coves del Toll, que formen part d'aquest parc. «Judo: Caria Ubasart, del Judo Moià, obté medalla en el rànking cadet celebrat a les Llars Mundet de Barcelona».

-14-11-2008: la «meteoimatge» són uns coloms sobre les vies del tren a Ripoll, foto enviada a la redacció per Núria Mas.

-15-11-2008: la «meteoimatge» és un camí a la vall de Núria, fotografia tramesa a la redacció per Franciscà Guiteras Codinachs. «Les llànties votives de Montserrat», article, dins la «Revista» de «Regió 7», il·lustrada, entre altres, amb la llàntia del Moianès.

-18-11-2008: «El Moianès impulsa un pla de prevenció de la drogodependència». «Amb la cooperació intento vestir el meu món interior», breu entrevista a Josep M. Coll, consultor de cooperació internacional, de Castellterçol, dins la secció «Gent de casa».

**CLÍNICA
PODOLÒGICA
MOIÀ**

DP. Carme Mendoza Sacra
Nº Col. Podologia 1.113 / Nº Col. Infermeria 34.996

TRACTAMENTS DE PODOLOGIA I INFERMERIA

Plaça Colom, 4, 2n, 2a
Tel. 93 820 9155 - 08180 MOIÀ

PÀGINES DE L'INSTITUT

CASTANYADA

El dia 31 d'octubre, divendres, a PIES Moianès vam celebrar la castanyada. Tots els grups d'ESO van participar en les activitats programades, que eren diferents segons el curs.

De vuit a onze (de vuit a deu en el cas de primer) d'aquell divendres vam fer classe com qualsevol altre dia.

Els grups de primer, de deu a onze, van fer un concurs de pastissos i un esmorzar. En el concurs es va votar i es van premiar els pastissos «més original» i «més elaborat». Després del pati s'havia previst anar al Saiol a fer-hi jocs, però aquell dia va ploure tot el matí i van haver de fer-ho en el gimnàs de l'institut. Cada classe va preparar dos jocs, sis en total, i cada grup d'alumnes (n'hi havia dotze)

havia de fer els sis jocs (per exemple: cursa amb moniatos al front, empènyer una castanya a peu coix fent un circuit, encistellar castanyes, estirar la corda, etc.). Els mateixos nens i un professor controlaven el correcte desenvolupament de les activitats.

Els grups de segon tenien previst anar al parc de Moià, però a causa de la pluja van haver de fer les activitats al pavelló municipal. També havien organitzat jocs els mateixos alumnes amb l'ajuda dels seus professors.

Els grups de tercer i quart es van quedar a l'institut. Abans de l'hora del pati alguns van preparar les castanyes per als companys: les van torrar i les van posar en paperines. En sortir al pati, cadascú agafava la seva paperina (també

Pastissos guanyadors en el concurs

Taller de hip-hop

els professors en vam tenir!). Després del pati els grups tornaven a l'aula i a partir d'aquí els professors repartien els alumnes en diferents tallers. Aquests tallers havien estat organitzats i preparats pels mateixos alumnes. Cada taller tenia uns alumnes responsables (la majoria de vegades eren delegats i subdelegats de classe), que també es van encarregar d'engrescar els companys a participar-hi. I ho van aconseguir: l'assistència va ser total. Hi va haver tallers de ball, de música, esportius, de jocs, etc.

Tot va tenir un desenvolupament molt correcte, malgrat la pluja, i la participació va ser molt alta, així com la implicació

dels alumnes i, per tant, la nostra valoració com a professors és molt positiva.

Joan Fontcuberta

SORTIDA DE TECNOLOGIA

El dimarts dia 4 de novembre els alumnes de tercer d'ESO vam fer una sortida de tecnologia al parc eòlic de Rubió i al Molí Paperer de Capellades (Anoia).

Al parc eòlic vam poder observar des de ben a prop el funcionament dels molins de vent i vam fer unes activitats per ampliar els nostres coneixements sobre la producció d'energia eòlica. Tam-

- ✓ LAMINES IMPERMEABILITZANTS
- ✓ PREPARATS ASFÀLTICS
- ✓ MÀSTICS I PERFILS PER A JUNTS
- ✓ AÏLLADORS TÈRMICS I ACÚSTICS

- ✓ ADITIVS PER A MORTERS I FORMIGONS
- ✓ PINTURES PER A LA CONSTRUCCIÓ
- ✓ PRODUCTES ANTICORROSIUS

ASFALTEX

Prestigi en Impermeabilització

Ctra. Molins de Rei a Rubí, km. 7,3 VALLDORREIX (Barcelona) ☎ 936 747 112 - Fax 935 894 393 E-mail: asfaltex@adv.es http://www.asfaltex.com

El parc eòlic de Rubió

bé vam reflexionar sobre la despesa d'energia, moltes vegades innecessària, que fem en la nostra vida quotidiana.

Havent dinat vam anar al Molí Paperer de Capellades, on poguérem observar tot el procés que se seguia antigament per a obtenir paper. També vam ser testimonis dels riscos laborals que aquesta feina suposava, ja que en aquella època no es prenen les mesures de seguretat pertinents.

Després de l'experiència al parc eòlic i al museu de Capellades hem reflexionat sobre la despesa excessiva que fem, tant d'energia com de paper, i per això creiem que cal prendre consciència de no malgastar-ne i ser respectuosos amb el nostre entorn.

**Carina Fisher, Camila Senra i
Alba Serracarbasa**

CLINICA DENTAL

Dr. Marc Pujol Comajoan

ODONTOLOGIA GENERAL-URGÈNCIES
ORTODÒNCIA-IMPLANTS

Plaça Major, 10, 3r. 2a.

Tel. 93 830 06 98

08180 MOIÀ

NOTICIES DE L'ESTANY

Arribant Tots Sants, les castanyades van ser la festa per als petits el dijous dia 30 d'octubre, amb cants, contes, panelllets i castanyes torrades al foc de llenya que la mainada s'encarregà de vendre per les cases del poble. El dissabte dia 1 de novembre a la tarda, al cine es va passar la pel·lícula Babe; també hi hagué un berenar i després una exhibició de cantaires al karaoke, amb el programa «Singstar». El dissabte dia 8 de novembre la festa fou per als més grans, organitzada pel Casal d'Avis, amb un berenar on no faltaren els panelllets i les castanyes torrades amb el fum i el foc de llenya, fent de la tarda una bona festa.

Des de fa unes quantes setmanes, ja s'està preparant la posada en escena dels Pastorets de Josep M. Folch i Torres. Després d'uns anys adormits, l'animació

per representar-los per part de molta gent és molt engrescadora i ja es treballa de ple perquè per Nadal es torni a sentir el regust més senzill i casolà, però alhora noble, de la nostra tradició.

També es veu un creixement de caminants que, seguint el G.R. i la Ronda del Moianès, fan parada a l'Estany i després continuen la seva ruta.

S'ha posat a la venda una rèplica de la bandera de l'Estany, que és blanca amb l'escut del poble al mig, la funció de la qual és guarnir balcons i finestres en determinades festes.

Des de l'ajuntament s'ha creat el «Blog de lluïment de l'Estany» per donar a conèixer el moviment d'activitats de lleure i festes. L'adreça és <www.lluiment.blogspot.com>.

M. Estany ESPARÓ

EL MEU CARRER'

L'avinguda és fidel al nouvingut arribant, tota ufana, a la cruïlla. Barcelona impedí que fossis illa oferint-te carrer i el seu ajut.

Deambula el cor meu per les voreres. Tot baixant, fan de pal·li els plataners duent fresca remor als teus recers i ombrejant les canícules punteres.

Com que visc dintre teu, em cal fixar-me: tot ho muda i s'enduu l'inexorable i entre nou i passat no sé on girar-me.

Un passeig tan senzill i memorable m'ha de dur a la porta on ahir m'esperaves tot fent el gest d'obrir.

Quirze SOLÀ

PENSAMENTS CAÇATS AL VOL

a vida és massa curta per a entretenir-nos a apilotar gaires pretensions.

La vida és com una obra de teatre. L'important no és si és curta o llarga, sinó la bona representació.

Més que comptar el temps, l'hauríem de sospesar.

Si tenim la sort de gaudir del temps viscut, podem dir que hem viscut dues vegades el goig de la vida.

Diem que no ens vaga gaire. No val més reconèixer que moltes vegades perdem el temps?

El pitjor dels mals és desaparèixer d'entre els vivents una temporada abans de morir-nos.

Mentre parlem, el temps toca el dos necessàriament. Cal empaitar-lo i que s'esperí una mica.

Sebastià CODINA

(«Vacarisses», desembre 2006)

EL TEMPS PASSA PERÒ NO ESBORRA

Tinc a les mans el darrer número de LATOSCA i puc dir que el cor m'ha fet un salt. En obrir casualment un full, m'ha corprès veure-hi la fotografia de la Mercè Farràs, ja que no m'havia arribat la notícia del seu decés.

No sé si podré expressar el munt de records i vivències que en tinc i que restaven desades en el fons de la meva ment.

Vàrem ser veïnes durant uns quants anys al carrer del Palau, paret per paret. Em trobo jugant al carrer, a la vorera de casa meva, on guixàvem a terra per saltar a palet o a peu xarranca. Recordo ara aquests noms, que ja se m'havien esborrat.

Gaudíem de la nostra infantesa. Jo tenia uns vuit anys i ella algun menys. A vegades venia la seva germana Maria, que era més gran. Al seu germà Salvador, el veia cada dia entrant la mula i el carro per l'entrada de casa seva. Ell ja ajudava el seu pare a treballar la terra. Qui havia de dir que aquell vailet seria un moianès de pro, molt interessat per la història! Eren de cal Cabaler, així és com els anomenaven.

No hauria d'allargar el que vol ser un escrit de condol, però no puc deixar de dir que avui el record de la Mercè m'ha fet emergir moltes coses que feia anys que tenia arraconades. Parlo de gairebé vuitanta anys, que són tot quant ara vaig desgranant. Vajg conèixer la seva àvia, la «Marieta Cabafèra», una persona molt amable i cordial, a qui m'agradava d'escoltar. D'ella vaig aprendre moltes coses, com ara què era un tupí, on ella es feia unes sopes a terra, a la llar de foc: era una gerreta de terrissa amb una sola nansa. Jo no n'havia vist mai cap. El que mai no em digué és per què anava a totes les processons al darrere de tot, completament sola, amb un ciri a la mà i duent al cap una caputxa. Per a ella devia tenir algun significat.

Tornant a la intenció d'aquesta nota, repeteixo que em reca la partença de la Mercè (a.c.s.) i desitjo a tots els qui l'estimaven que sàpiguen acceptar bonament la seva absència. Jo la recordaré sempre.

Josefina FÀBREGAS

NOTICIARI

LLEURE I CULTURA

El diumenge dia 5 d'octubre, al Club de Golf de Montbrú, es va disputar la VI Copa Rotary Club, «individual stableford».

A partir del dilluns dia 6 del mateix mes, a l'Ateneu, s'han anat fent cursos de trapezi. També, a Can Carner, sessions de ioga.

Els dies 12 d'octubre i 9 de novembre es van dur a terme sengles caminades pel Moianès organitzades per Rivendel, de les quals oportunament Sebastià Padrís ja ens informa en articles específics publicats dins LA TOSCA.

El dimarts dia 14 d'octubre a les set del vespre tingué lloc a Can Carner una conferència sobre «La nova vacuna del VPH (virus del papil·loma humà)», a càrrec del metge Josep Guitart i la tècnica sanitària Rosalia Closas, acte organitzat per l'Institut Català de la Salut.

El dissabte dia 18 del mateix mes, al matí, a Can Carner, hi hagué un taller de cuina japonesa, a càrrec de Michicko.

El diumenge dia 19, al Club de Golf de Montbrú, X Trofeu Vespa Castillejos.

Joventuts Musicals ha ofert ja els dos primers concerts de la temporada, a l'auditori de Sant Josep: el diumenge dia 19 d'octubre, a les set de la tarda, actuació de la violinista aragonesa Alma Olite i el pianista rus Denis Losev, concert que, per ser el primer, acabà amb un picapica; el dissabte dia 15 de novembre, a les nou del vespre, actuació de la xinesa Cheng-I Chen Liu, amb un repertori d'obres per a clavecí.

L'ABIC de Moià va regalar vals per a adquirir castanyes a unes castanyeres que hi hagué instal·lades, el divendres dia 21 d'octubre a la tarda i vespre, a la plaça del Colom i a la plaça Major.

El divendres dia 24 del mateix mes, a les onze del vespre, es féu a l'Ateneu un concert de jazz i gèneres afins a càrrec de Marc Ayza.

El Museu de Moià i Coves del Toll va participar, el dissabte dia 25 d'octubre, a Manresa, en una jornada divulgativa sobre arxius personals i patrimonials. El portaveu moianès fou Ramon Tarter i Fonts.

El dimecres dia 5 de novembre, al Club de Golf de Montbrú, es disputà el Trofeu Golf i Botifarra («individual stableford»).

Per al dissabte dia 8 de novembre a dos quarts de vuit del matí hi havia programada una sortida de BTT al Montseny, organitzada per Puig Rodó.

Dissabte dia 15 de novembre, a la tarda, a l'Ateneu, mercat d'intercanvi.

Dies 15 i 16 de novembre, al Club de Golf Montbrú, Copa Pla dels Pins.

La Cultura de la Dona va programar dos actes amb motiu del Dia Internacional contra la Violència de Gènere: el dijous dia 20 de novembre, a les nou del vespre, a Can Carner, «Posa-hi el cor», reflexions sobre la violència, a càrrec de Rocío Moreno; el diumenge següent, a dos quarts de dotze del migdia, a la plaça Major, repartiment de llaços blancs.

EXPOSICIONS

Del 5 al 24 d'octubre va exposar obra seva a Sarrià de Ter (sala «La Caixa») l'artista moianès Joan Vilajoana. La mostra es titulava «De paper a paper» i fou inaugurada el primer dia a les onze del matí. També, durant el mateix mes, Vilajoana exposava obra recent a la galeria d'art Gi/Art, de Girona.

Els dies 24 i 25 d'octubre hi hagué a l'auditori de Sant Josep una exposició de bíblies, organitzada per l'Assemblea de la Bíblia Oberta de Moià.

El pintor moianès Alcoceba Serrà tindrà una exposició del 19 de desembre al 3 de gener a la galeria Art 22 (C/ Anselm Clavé, 22, Girona). El vernissatge és previst per al primer dia a les vuit del vespre.

MOIANÈS: TURISME I LLEURE

Els dies 11 (dissabte) i 12 (diumenge) d'octubre es va celebrar a Santa Maria d'Oló la vuitena fira itinerant Moianès Turisme i Lleure, organitzada pel Consorci per a la Promoció dels Municipis del Moianès. Hi van participar una setantena d'empreses (unes trenta empreses de turisme i una quarantena d'entitats vinculades al lleure) i la van visitar unes cinc mil persones.

La vigília ja hi va haver un «sopar de carmanyola», que mobilitzà una quarantena de pagesos. Hi hagué, el dissabte, una pedalada popular pel Moianès, trobada de gent gran, partit de futbol-sala femení, jocs de cucanya, sopar fet a casa per mestresses d'Oló, concert-vermut; i el diumenge, caminada popular, pedalada popular (segona part), visita guiada al nucli antic de Santa Maria d'Oló, taller sobre com guardar llavors, plantada de gegants del Moianès, cercavila, actuació dels Falcons de Castellcir, actuació dels Bastoners d'Oló, concert-cafè, animació infantil, actuació de l'escola municipal de dansa de Moià, de l'escola de música d'Oló i del grup Castellcir Rock, correfoc infantil. A més, tirolina, taller de trapezi, taller de la prehistòria, escalada amb caixes, exposició itinerant de l'Ecomuseu del Moianès, muntatge d'un teler, etc. La fira va comptar amb la presència de Joan Puigcercós, president d'ERC i vinculat a la població olonenca.

**LA MUNTANYA
DEL MARBRE S.C.P.**

Taller: Carretera de Vic, núm. 74 - MOIÀ
Tel. 93 820 80 96 - Fax 93 839 91 58
Tel. mòbil 608 192 380 - 629 189 292

MARBRES - PEDRES I GRANITS
SILESTONE I COMPACSTONE

Demani'ns pressupost!

Obert: feiners i dissabtes matí

EL FANAL

El Fanal, grup cultural i ecologista del Moianès, ha organitzat el seu habitual cicle de conferències del mes de novembre, en diumenges a les sis de a tarda, a l'auditori de Sant Josep: dia 9, «De Beirut a Jerusalem: religió i conflicte», per Xavier Rius; dia 16, «Centre-oest del Brasil», per E. Desouza i J. de la Viuda; dia 23, «Sud-est asiàtic: Tailàndia i Vietnam», per M. Cahas i P. Costa; dia 30, «La vainilla Borbon de Madagascar», per Sònia Sosa.

CREADA UNA ASSOCIACIÓ PEL RECONeixEMENT DEL MOIANÈS

El dia 3 de novembre es va constituir l'associació EMEC (Endavant Moianès, Endavant la Comarca), amb la finalitat de promoure el reconeixement institucional de la nostra comarca natural. Aquesta entitat neix amb una vintena de persones (dues per cada un dels deu municipis de la comarca) i preveu anar-se ampliant progressivament. El seu promotor i primer president és Miquel Prat i Sabaté, ex-alcalde de Castellcir. Les primeres accions previstes són la seva presentació en els diferents municipis del Moianès. Per a més informació, tel. 93 866 85 88.

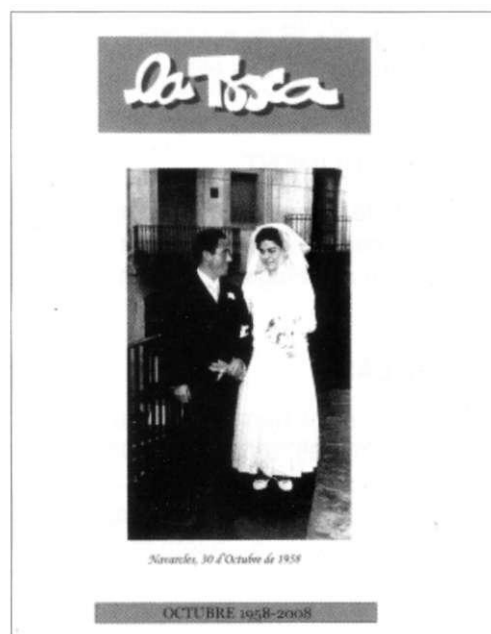
NOCES D'OR

El diumenge dia 26 d'octubre els esposos Joan Alsina i Casellas (fill de Moià) i Rosa Cots i Creus (filla de Navarcles), residents a Navarcles, van celebrar llurs noces d'or matrimonials amb una missa a l'església parroquial navarclina i un dinar en un restaurant de la mateixa localitat, en companyia de familiars i amics.

El diumenge dia 2 de novembre els esposos Bernat Vilajuana i Alsina (fill de Moià) i Montserrat Cots i Creus (filla de Navarcles), residents a Moià, celebraren els cinquanta anys de matrimoni, amb

una missa a l'Escola Pia de Moià, acompanyada del grup Pedres Vives, i un àpat en un restaurant de la comarca, en companyia de familiars i amics. S'havien casat exactament el 30 d'octubre de 1958 a Navarcles. Com a nota simpàtica, els sis fills del matrimoni, amb la resta de familiars, van «editar» un número especial de LA TOSCA (apòcrif, naturalment) amb tot de notícies i fotografies referents a la família Vilajuana-Cots.

L'enhorabona a ambdós matrimonis.

Portada de la "Tosca" apòcrifa

PREMIS

A Igualada tingué lloc el diumenge dia 26 d'octubre la gala final del Concurs de Rapsòdia «Manuel Mateu i Vives» —convocat per l'ajuntament i la delegació local de Poesia Viva—, en el qual prengueren part disset concursants. Hi resultà guanyador Baltasar Fonts i Barrachina, fill de Moià i resident a l'Escala (Alt Empordà). El guardó que l'acredita com a mereixedor d'un Premi Ciutat d'Igualada li havia de ser lliurat en la festa dels Premis de Creació Artística Ciutat d'Igualada el diumenge dia 30 de novembre. Val a dir que

Baltasar Fonts ja havia resultat guanyador del mateix concurs l'any 2002.

La poetessa moianesa Josefina Pons i Puigcorbè va guanyar el primer premi del 1r Certamen de Poesia de Belianes (Urgell), amb motiu del vintè aniversari de l'Associació de Jubilats. El títol del poema guardonat és «He somniat un poble». El tercer premi del mateix certamen l'obtingué el poeta calderí Josep Fàbrega i Selva, pel poema titulat «Les golfes». Al certamen s'hi presentaren una cinquantena d'aspirants i l'acte de lliurament dels premis tingué lloc el diumenge dia 16 de novembre.

L'enhorabona a tots ells.

NOU ESTABLIMENT

El dia 6 de novembre es va obrir, al c/ del Forn, 26, baixos, una barberia masculina, amb el nom de «Hugo». Li desitgem èxit.

MISCEL·LÀNIA

Darrerament s'han difós circulars invitant nens i nenes, a partir de quatre anys d'edat, a assajar el ball dels Garrofins, i joves a assajar les danses tradicionals moianeses. Granja la Caseta (d'en Fermí) també ha difós un tríptic publicitari. I el Club de Golf Montbrú, un díptic.

El diumenge dia 12 d'octubre al matí vingué a la plaça de Sant Sebastià un autocar del Departament de Salut a recaptar sang.

El divendres dia 31 del mateix mes, a dos quarts de deu del vespre, tingué lloc

al baptisteri de l'església parroquial una vetlla de pregària «a l'estil de Taizé».

Per al mes d'octubre, a Can Carner, hi havia anunciat un curset d'inici al flamenc.

Per al dissabte dia 22 de novembre fou convocada una assemblea general extraordinària de l'Associació Rusc i Avets per a aprovar la constitució d'una fundació privada que assumeixi la titularitat i gestió dels serveis que actualment ofereix l'associació esmentada en la seva delegació de Moià.

Ràdio Moià (107.8 FM) presenta cada dimecres a dos quarts de nou del vespre «El xiu-xiu 4». Així, el dia 12 de novembre, entre altres coses, entrevistava els ciclistes Joaquim Clapers i Josep Fonts amb motiu dels vint-i-cinc anys del CIM.

La portada que embelleix aquest número nadalenc de LA TOSCA, i que s'inspira en un capitell del claustre romànic de Santa Maria de l'Estany, és obra de l'artista barcelonina-estanyenca Marina Berdalet, a qui agraïm tan valuosa col·laboració.

MOVIMENT DEMOGRÀFIC

Naixements •

Mariona Vicente i Tuneu, filla d'Eloi i d'Isabel, dia 30 de setembre.

Kilian Pedrals i Requena, fill de Damià i de Mònica, dia 5 d'octubre.

Arnau Brunet i Surroca, fill de David i de Montserrat, dia 8 d'octubre.

Pol Ausió i Padrós, fill de Xavier i d'Anna, dia 13 d'octubre.

¿Ja tens el llibre
Moià, sempre Moià,
de Liduvina Daví?
Es troba a les llibreries de la vila.

Martina Valero i Casas, filla de Mariano i de Laura, dia 5 de novembre.

L'enhorabona als venturosos pares.

Defuncions

Mauri Gateu i Mora, de seixanta-quatre anys, dia 18 d'octubre.

Maria Riu i Carreras, de noranta-nou anys, filla de Moià —i, concretament, de la Sra. Joaquina Carreras Barrera, la primera mestra de l'escola nacional de Moià (de 1900 a 1911 aproximadament), vinguda de la província de Terol—, dia 22 d'octubre, a Cornellà de Llobregat.

Joan Anfruns i Clara, de noranta anys, vidu d'Alberta Daví, dia 27 d'octubre.

Ramon Tarradellas i Carrera, de cent anys, vidu de Dolors Clapers, dia 13 de novembre.

Al cel sien. Donem el condol als seus familiars.

NOTA DE LA REDACCIÓ

Els qui vulguin donar-nos articles, notícies o altre material per al pròxim número han de fer-nos-ho arribar abans del dia 10 de gener, en què tancarem l'edició. Demanem que hom ens informi d'esdeveniments com naixements, casaments, defuncions esdevingudes fora de Moià, finals de carrera, festes familiars, activitats d'entitats, etc. Agraïrem també que els encarregats de repartir programes per les botigues i cartelleres ens en deixin un exemplar a la nostra bústia de Can Carner (on també hom pot dipositar la correspondència adreçada a LA TOSCA). Gràcies.

Així mateix, valdria la pena que els subscriptors ens informessin dels canvis de domicili o de titularitat de la subscripció, a fi d'evitar extraviaments dels exemplars que enviem per correu.

LES MILLORS SOLUCIONS
PER A LA VOSTRA CUINA

MOIÀ CUINES
Creació Disseny

CUINES PLENES DE VIDA,
AMB LES TENDÈNCIES MÉS
ACTUALS EN DECORACIÓ

DISSENY PERSONALITZAT

Ctra. de Vic, 4
08180 Moià
Tel./Fax: 93 820 84 93
moiacuines@gmail.com

Subscripció a LA TOSCA

En/Na _____

domiciliat a _____

de la població de _____, codi postal _____

se subscriu al butlletí moianès LA TOSCA a partir de gener del 2009.

signat:

Banc o Caixa _____

sucursal de _____

adreça de la sucursal: _____

Senyors: Us prego que fins a nova ordre siguin abonats amb càrrec al meu compte corrent o llibreta d'estalvis número _____

els rebuts que us seran presentats a cobrament pel periòdic LA TOSCA, a nom de

_____, _____ de _____ del 2008.

signat:

Preu de subscripció: Moià, 18 euros; fora de Moià, 21 euros.

Enviar-ho a LA TOSCA, Joies, 11-13 (Can Carner), 08180 MOIÀ,
o bé donar-ho a algun redactor del periòdic

(per exemple, Josep Ruaix, Ctra. de Barcelona, 20
Manel Alsina, Av. de l'Escola Pia, 4)

**Per a dents
més blanques**

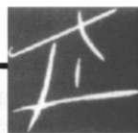
DENTIBLANC

El dentífric amb extracte de papaia,
d'enèrgica acció emblanquidora.

**DENTS NETES,
BLANQUES I
BRILLANTS**

Demani consell farmacèutic.

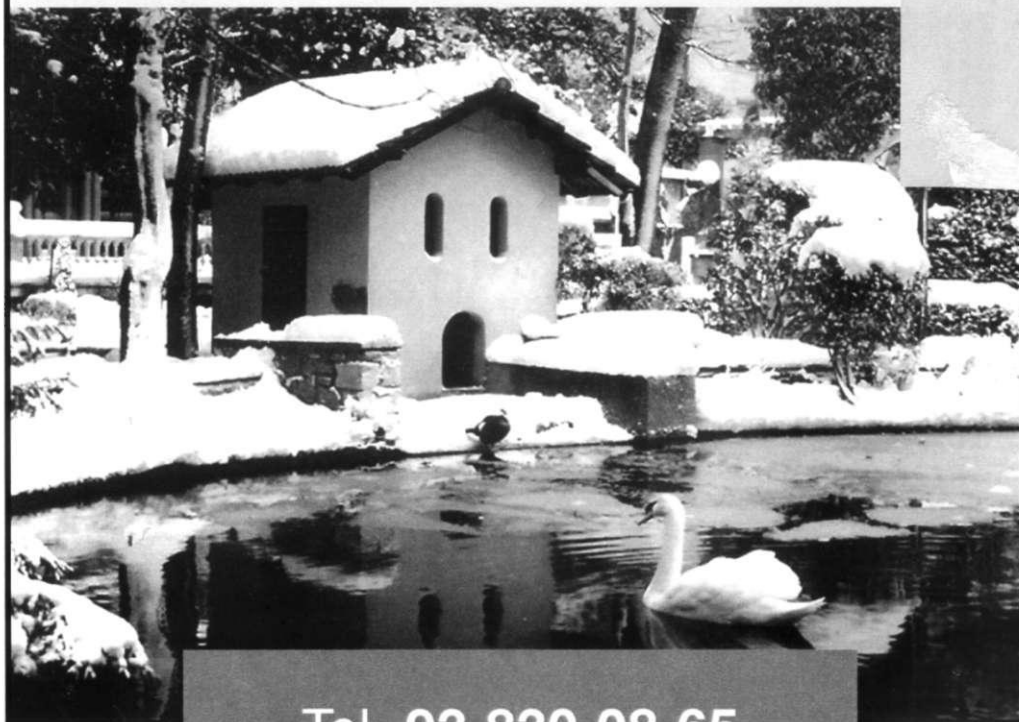
Finques Moia

www.finquesmoia.com

moia@finquesmoia.com

Un bon assessorament
en la compra i el lloguer

BONES
FESTES

Tel. 93 830 08 65